

Sygn. akt: I C 1602/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 marca 2017 r.

Sąd Rejonowy w Gdyni I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Joanna Jank
Protokolant:	sekr. sądowy Katarzyna Chachulska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 21 lutego 2017 r. w G.

sprawy z powództwa (...) **Banku (...) S.A. w W.**

przeciwko D. S. i E. S.

o zapłatę

I. oddala powództwo

II. zasądza od powoda (...) Banku (...) SA w W. solidarnie na rzecz pozwanych E. S. i D. S. kwotę 4817 zł (cztery tysiące osiemset siedemnaście złotych) z tytułu zwrotu kosztów postępowania

Sygnatura akt: I C 1602/16

UZASADNIENIE

Powód (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. wniósł pozew przeciwko D. S. i E. S., domagając się od pozwanych zapłaty solidarnie kwoty 48.146,89 zł wraz odsetkami umownymi stanowiącymi czterokrotność wysokości stopy kredytu lombardowego NBP nie więcej jednak niż wysokość odsetek maksymalnych za opóźnienie liczebnych od kwoty 46.331,70 zł od dnia 28 maja 2016r. do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu pozwu powód podniósł, iż w księgach banku na dzień 27 maja 2016r. figuruje wymagalne zadłużenie pozwanych z tytułu przeterminowanego Kredytu Gotówkowego Dla Bankowości Prywatnej w PLN na które składają się następujące należności: kapitał kredytu w wysokości 46.331,70 zł, odsetki umowne liczone za okres od 5 stycznia 2016r. do dnia 27 maja 2016r. w kwocie 1.815,19 zł, a także dalsze odsetki umowne w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP liczone od kwoty 46.331,70 zł od dnia 28 maja 2016r. do dnia zapłaty nie więcej niż wysokość odsetek maksymalnych za opóźnienie. W dniu 23 lutego 2016r. powód skierował do pozwanych wezwanie do zapłaty, które odebrano w dniu 14 marca 2016r. W treści wezwania powód zaznaczył, iż w przypadku braku możliwości dokonania jednorazowej spłaty należności istnieje możliwość zawarcia ugody w spłacie wymagalnego zadłużenia. Do dnia wniesienia powództwa pozwani nie podjęli próby dobrowolnego uregulowania zadłużenia, nie wystąpili też z żadnym wnioskiem o zawarcie ugody, ani też nie skontaktowali się z powodem.

(pozew k. 4-5)

W dniu 5 lipca 2016r. w sprawie o sygnaturze akt I Nc 880/16 Referendarz sądowy Sądu Rejonowego w Gdyni wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym.

(nakaz zapłaty k. 27)

Pozwani złożyli sprzeciw od ww. nakazu zapłaty, zaskarżając go w całości i wniesli o oddalenie powództwa.

Pozwani wskazali, iż przedstawione przez powoda twierdzenia nie odzwierciedlają rzeczywistego stanu rzeczy. Jednocześnie pozwani zakwestionowali zarówno sam fakt istnienia stosunku zobowiązaniowego, jak i jego treść. W ocenie pozwanych zarzut powoda nie jest w należyty sposób udowodniony, a ewentualnie nowe dowody są objęte prekluzją dowodową. Jednocześnie pozwani wskazują, iż zgodnie z art. 95 ust. 1a ustawy Prawo bankowe księgi rachunkowe banków i sporządzone na ich podstawie wyciągi oraz inne oświadczenie podpisane przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych banków i opatrzone pieczęcią banku, nie mają mocy prawnej dokumentów urzędowych w postępowaniu cywilnym. Nadto z ostrożności procesowej pozwani podnieśli zarzut przedawnienia roszczenia.

(sprzeciw od nakazu zapłaty k. 35-41)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Na mocy umowy kredytu gotówkowego nr (...) P. z dnia 30 lipca 2009r. (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. udzielił pozwanym D. S. i E. S. kredytu gotówkowego P. na cele konsumpcyjne w wysokości 150.000 zł na okres do dnia 28 lipca 2015r. Kredyt miał zostać spłacony w 71 ratach miesięcznych liczonych według formy anuitetowej. Zgodnie z treścią § 5 kredyt był oprocentowany według obowiązującej w (...) SA zmiennej stopy procentowej, w stosunku rocznym, której wysokość była ustalana jako suma stawki referencyjnej i stałej marży (...) SA w wysokości 4,8 punktów procentowych. Zgodnie z § 15 bank miał prawo wypowiedzieć umowę m.in. w przypadku wystąpienia zaległości w spłacie dwóch pełnych rat kredytu, za co najmniej dwa okresy płatności. Wypowiedzenie umowy w przypadku wystąpienia zaległości w spłacie dwóch pełnych rat kredytu wypowiedzenie miało zostać poprzedzone wysłaniem do kredytobiorcy listem poleconym wezwania do zapłaty zaległych należności w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania do zapłaty. Termin wypowiedzenia wynosił 30 dni. W myśl § 18 następnym dniem po upływie okresu wypowiedzenia całe zadłużenie z tytułu udzielonego kredytu wraz z odsetkami i powstałymi opłatami stawało się zadłużeniem wymagalnym i przeterminowanym. Wedle § 12 umowy kwoty niespłaconych w całości lub w części rat kredytu – w terminach określonych w planie spłaty lub zawiadomieniu – stają się następnego dnia po upływie tych terminów zadłużeniem przeterminowanym i wymagalnym. Od wyżej wymienionych kwot za każdy dzień opóźnienia w spłacie bank naliczał i pobierał odsetki według zmiennej stopy procentowej, obowiązującej w (...) S.A. w okresie utrzymywania się zaległości w spłacie kredytu, dla kredytów przeterminowanych i kredytów postawionych po upływie terminu wypowiedzenia w stan natychmiastowej wymagalności.

(dowód: umowa kredytu gotówkowego k. 86-87, harmonogram spłaty k. 71)

W dniu 22 kwietnia 2014r. strony zawarły umowę ugody nr 373/2014. W myśl § 1 ust. 1 przedmiotem ugody było określenie nowych warunków spłaty zadłużenia z tytułu umowy kredytu nr (...) z dnia 30 lipca 2009r. Zgodnie z § 1 ust. 3 stan zadłużenia na dzień 7 kwietnia 2014r. wynosił 64.809,37 zł, z czego kapitał stanowił kwotę 62.674,23 zł, a odsetki kwotę 2.135,14 zł. Zgodnie natomiast z treścią § 2 ust. 1 całkowita kwota do zapłaty przez klienta wynosiła 14.257,73 zł. Jak stanowi § 14 warunki spłaty określone w umowie, o której mowa w § 1 ust. 1, przestają obowiązywać tj. zadłużenie spłacane jest na warunkach określonych w ugodzie. Stosownie do § 13 uгода nie stanowiła odnowienia długu w rozumieniu art. 506 k.c. Uгода została zawarta na 54 miesiące. Spłata zadłużenia wraz z dalszymi odsetkami miała nastąpić zgodnie z harmonogramem stanowiącym integralną część ugody. Zgodnie z § 3 ugody brak spłaty zadłużenia w terminie i kwocie wskazanej w harmonogramie spłaty, skutkuje, że następnego dnia niespłacona kwota staje się zadłużeniem wymagalnym i przeterminowanym. Wedle § 9 ugody od całego zadłużenia przeterminowanego i wymagalnego, z wyłączenie należnych odsetek, kosztów, prowizji, opłat, za każdy dzień opóźnienia w spłacie powód

pobierał od kwoty zaległej raty odsetki według zmiennej stopy procentowej, obowiązującej w (...) S.A. w okresie utrzymywania się zaległości w spłacie kredytu, dla kredytów przeterminowanych i kredytów postawionych po upływie terminu wypowiedzenia w stan natychmiastowej wymagalności. Stopa procentowa dla ww. kredytów ustalana była w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP i w dniu zawarcia ugody wynosiła 16 % w stosunku rocznym. Zgodnie natomiast z § 8 ust. 1 bank mógł wypowiedzieć ugode w przypadku niedotrzymania przez klienta zobowiązań określonych w ugodzie z 30 – dniowym terminem wypowiedzenia. Po upływie terminu wypowiedzenia warunków spłaty ugody, całość niespłaconego zadłużenia staje się zadłużeniem wymagalnym i przeterminowanym.

(dowód: ugoda nr 373/2014 k. 75-78)

Pismem z dnia 28 września 2015r. powód wypowiedział umowę kredytu w części dotyczącej warunków spłaty kredytu z powodu braku spłaty wymagalnych rat kredytu. Wypowiedzenie umowy kredytu zostało pozwany doręczone w dniu 12 października 2015r.

(dowód: wypowiedzenie umowy kredytu wraz z zpo k. 79-80)

W dniu 27 maja 2016r. powód wystawił wyciąg z ksiąg rachunkowych banku, w którym wskazał, że zadłużenie pozwanych z tytułu umowy kredytu wynosi 48.146,89 zł, przy czym kwotę 46.331,70 zł stanowi kapitał kredytu, zaś kwotę 1.815,19 zł odsetki naliczone za okres od 5 stycznia 2016r. do dnia 27 maja 2016r.

(dowód: wyciąg z ksiąg banku k. 5a)

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w całości na podstawie dowodów z dokumentów przedłożonych przez stronę powodową. W ocenie Sądu brak było podstaw do kwestionowania autentyczności i mocy dowodowej przedstawionych przez powoda dokumentów prywatnych w postaci umowy kredytowej nr (...), umowy ugody nr 373/2014 z dnia 22 kwietnia 2014r. oraz wypowiedzenia umowy kredytu z dnia 28 września 2015r. Podkreślić bowiem należy, iż autentyczność powyższych dokumentów nie była kwestionowana przez żadną ze stron. Nadto, żadna ze stron nie zaprzeczyła, że osoby podpisane pod nimi nie złożyły oświadczeń w nich zawartych. Zdaniem Sądu wymienione dokumenty wiarygodnie przedstawiają treść istniejącego pomiędzy stronami stosunku prawnego, w tym zmiany treści tego stosunku po zawarciu pierwotnej umowy kredytowej. Natomiast, w ocenie Sądu, wiarygodnego dowodu na okoliczność wysokości zobowiązania pozwanych nie stanowi wyciąg z ksiąg rachunkowych powodowego banku. Zważyć bowiem należy, iż zgodnie z treścią przepisu art. 95 ust. 1a ustawy Prawo bankowe moc prawna dokumentów urzędowych, o której mowa w ust. 1, nie obowiązuje w odniesieniu do dokumentów wymienionych w tym przepisie w postępowaniu cywilnym. Zatem dokument ten stanowi jedynie dokument prywatny w rozumieniu art. 245 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem dokument prywatny stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Dokument prywatny nie jest zatem wyposażony w domniemanie zgodności z prawdą złożonych w nim oświadczeń, lecz jedynie w domniemanie wykluczające potrzebę dowodu, że osoba, która dokument podpisała, złożyła zawarte w nim oświadczenie; dokument prywatny nie jest sam przez się dowodem rzeczywistego stanu rzeczy (por. wyrok SN z dnia 25 września 1985 r., IV PR 200/85, OSNC 1986, nr 5, poz. 84). Powyższe nie oznacza jednak, że dokument prywatny nie może stanowić dowodu na istnienie czy wysokość roszczenia w postępowaniu cywilnym. Dowód taki podlega bowiem ocenie w trybie przepisu art. 233 k.p.c. i ostatecznie – po rozważeniu całokształtu materiału dowodowego – może zostać uznany za dowód w pełni wiarygodny. Zdaniem Sądu, zważywszy na rozbieżności w określeniu wysokości zadłużenia pozwanych w umowie ugody nr 373/2014, gdzie raz wskazano, że dług pozwanych stanowi kwotę 64.809,37 zł, natomiast w innym miejscu wskazano kwotę 14.257,73 zł, powyższy wyciąg nie może stanowić wiarygodnego dowodu na okoliczność wysokości dochodzonego w niniejszej sprawie roszczenia.

W niniejszej sprawie powód (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. domagał się od pozwanych D. S. i E. S. zapłaty solidarnie kwoty 48.146,89 zł wraz odsetkami umownymi z tytułu kredytu gotówkowego nr (...) z dnia 30 lipca 2009r. Normatywną podstawę powództwa stanowił przepis art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Prawo

bankowe (tekst jednolity Dz.U.2015.128 ze zm.), zgodnie z którym przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwani zakwestionowali powództwo co do zasady i wysokości, a także podnieśli zarzut przedawnienia. W ocenie Sądu zarzut ten był jednak chybiony. Zgodnie z treścią art. 118 k.c. termin przedawnienia dla roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej wynosi trzy lata. Natomiast w myśl przepisu art. 120 § 1 k.c. bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia w którym roszczenie stało się wymagalne. Zważyć należy, iż umowa kredytu w części dotyczącej warunków spłaty kredytu z powodu braku spłaty wymagalnych rat kredytu została przez powoda wypowiedziana pismem z dnia 28 września 2015r. Jak wynika natomiast z załączonego potwierdzenia odbioru wypowiedzenie umowy kredytu zostało pozwanym doręczone w dniu 12 października 2015r. Pozew w niniejszej sprawie został natomiast wniesiony w dniu 10 czerwca 2016r., a zatem bez wątpienia przed upływem trzyletniego terminu przedawnienia.

Mimo jednak powyższego, powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie. Zważyć bowiem należy, iż w dniu 22 kwietnia 2014r. strony zawarły umowę ugody nr 373/2014, której przedmiotem było określenie nowych warunków spłaty zadłużenia z tytułu umowy kredytu nr (...) z dnia 30 lipca 2009r. Zgodnie z treścią § 14 przedmiotowej umowy ugody warunki spłaty określone w umowie kredytowej przestały obowiązywać, a od chwili podpisania ugody zadłużenie spłacane miało być na warunkach określonych w ugodzie. Co prawda, w myśl § 13 uгода nie stanowiła odnowienia w rozumieniu przepisu art. 506 k.c., niemniej określała nowe warunki dotychczasowego stosunku obligacyjnego. Z chwilą zawarcia umowy ugody dezaktualizowały się natomiast warunki spłaty zobowiązania określone w umowie kredytowej z dnia 30 lipca 2009r. Podkreślić przy tym należy, iż w § 8 ust. 1 umowy ugody przyznano bankowi uprawnienie do wypowiedzenia ugody w przypadku niedotrzymania przez pozwanych zobowiązań określonych w ugodzie z zachowaniem 30 – dniowego terminu wypowiedzenia. Tymczasem, jak wynika z dowodów przedstawionych przez stronę powodową, pismem z dnia 28 września 2015r. powód złożył pozwanym oświadczenie o wypowiedzeniu nie warunków spłaty umowy ugody, lecz umowy kredytu w części dotyczącej warunków spłaty kredytu z powodu braku spłaty wymagalnych rat kredytu. Jak wskazano natomiast powyżej, warunki te zostały na nowo ukształtowane w umowie ugody i z chwilą zawarcia umowy ugody warunki spłaty zobowiązania kredytowego określone w umowie kredytu przestały obowiązywać. Stąd, też nieprzestrzeganie nieistniejących warunków spłaty nie mogło stanowić przyczyny wypowiedzenia. W przypadku niedochowania przez pozwanych warunków spłaty zobowiązania, powód winien był złożyć oświadczenie woli o wypowiedzeniu umowy ugody zgodnie z treścią § 8 umowy z dnia 22 kwietnia 2014r., a nie umowy kredytowej. W konsekwencji złożone przez powoda oświadczenie woli należało uznać za bezskuteczne. Nie wywołało ono skutku w postaci postawienia całego kapitału kredytu w stan wymagalności po upływie okresu wypowiedzenia. Nie ulega przy tym wątpliwości, że możliwość domagania się przez kredytodawcę natychmiastowej spłaty całego udzielonego kredytu wraz z odsetkami uzależnione jest od złożenia skutecznego oświadczenia woli w przedmiocie wypowiedzenia stosunku prawnego (por. H. Gronkiewicz – Waltz (red.), Prawo bankowe. Komentarz. Wyd. 1. Warszawa 2013). Strona powodowa nie wykazała natomiast, że złożyła wobec pozwanych skuteczne oświadczenie woli w przedmiocie wypowiedzenia umowy ugody. Z powyższych przyczyn żądanie od pozwanych spłaty całego niespłaconego kapitału kredytu należało uznać za przedwczesne.

Niezależnie od powyższego, Sąd doszedł do przekonania, że strona powodowa nie udowodniła wysokości dochodzonego w niniejszej sprawie roszczenia. Co prawda na powyższą okoliczność kredytodawca złożył dowód w postaci wyciągu z ksiąg rachunkowych banku, niemniej – w ocenie Sądu – ww. dokument prywatny nie stanowi wiarygodnego dowodu na okoliczność wysokości zadłużenia pozwanych. W wyciągu wskazano, że wymagalne zadłużenie pozwanych z tytułu umowy kredytu wynosi 48.146,89 zł, przy czym kwotę 46.331,70 zł stanowi kapitał kredytu, zaś kwotę 1.815,19 zł odsetki naliczone za okres od 5 stycznia 2016r. do dnia 27 maja 2016r. Wskazane w wyciągu kwoty wydają się jednak wątpliwe z uwagi na wysokość zadłużenia wskazaną w umowie ugody z dnia 22 kwietnia 2014r. W § 1 ust. 3 ugody wskazano co prawda, że wysokość zadłużenia pozwanych na dzień 7 kwietnia 2014r.

(a więc datę poprzedzającą zawarcie ugody) wynosi 64.809,37 zł, z czego kapitał stanowił kwotę 62.674,23 zł, a odsetki kwotę 2.135,14 zł. Niemniej, w § 2 ust. 1 umowy ugody wskazano, że całkowita kwota do zapłaty przez klienta wynosiła 14.257,73 zł. Wobec rozbieżności dotyczących określenia wysokości zadłużenia pozwanych nie można w żaden sposób wykluczyć, że przy zawarciu ugody pozwani spłacili część zadłużenia, stąd ich zobowiązanie zostało zredukowane z kwoty 62.674,23 zł (stanowiącej wysokość zadłużenia na dzień 7 kwietnia 2014r.) do kwoty 14.257,73 zł. Przeto, w świetle art. 917 k.c. umowa ugody polegała na tym, że strony czynią sobie wzajemne ustępstwa w zakresie istniejącego między nimi stosunku prawnego. Być może ustępstwo pozwanych polegało właśnie na spłacie części zobowiązania. Strona powodowa nie wyjaśniła wskazanych powyżej rozbieżności w określeniu wysokości zobowiązania pozwanych w umowie ugody, zaś wyjaśnienie powyższej kwestii na podstawie złożonych dowodów okazało się niemożliwe. W związku z powyższym nie można przyjąć, że kwota wskazana w wyciągu z ksiąg rachunkowych odpowiada rzeczywistej kwocie zadłużenia pozwanych. Podkreślić przy tym należy, iż bank jako podmiot zajmujący się w ramach prowadzonej działalności gospodarczej dokonywaniem czynności bankowych, w tym udzielaniem kredytu, powinien ponad wszelką wątpliwość wykazać zarówno wymagalność roszczenia, jak też jego wysokość. Od profesjonalisty należy bowiem oczekiwać, że będzie formułował pisma procesowe oraz kompletował dokumentację stanowiącą podstawę żądania w taki sposób, aby nie budziła ona żadnych wątpliwości. W niniejszej sprawie powód w ocenie Sądu nie sprostał powyższym wymogom, tym samym powództwo podlegało oddaleniu na podstawie art. 6 k.c. w związku z art. 69 ustawy Prawo bankowe a contrario.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 2 pkt. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U.2015.1800) i zasądził od powoda solidarnie na rzecz pozwanych kwotę 4.817 zł, na którą składa się opłata za czynności fachowego pełnomocnika – adwokata w stawce minimalnej (4.800 zł) oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa (17 zł).